

Svensk journalist utvisades ur Västsahara

Protester från svensk EU-parlamentariker

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Den svenske frilansjournalisten och TT-medarbetaren Lars Björk var i februari på en reportageresa om illegal människosmuggling i Västafrika. Han besökte bland annat Mauretanien. Lars Björk har flera gånger tidigare besökt de ockuperade delarna av Västsahara och rapporterat i svensk media.

I mitten av februari anlände han till Västsahara. Den 14 februari fick han besök på sitt hotell i El Aaiún av en marockansk tjänsteman, som meddelade att Lars Björk inte hade tillstånd att arbeta, eftersom han saknade ackreditation.

Lars Björks nyhetsbyrå TT hade redan i december skrivit till de marockanska myndigheterna och meddelat att han ville åka till El Aaiún.

Den 18 februari stötte Lars Björk på en demonstration för ett fritt Västsahara, när

han promenerade på en av El Aaiúns gator.

– Det ropades och visslades. Jag gick mot ljuden. Då såg jag en grupp ungdomar som viftade med befrielseörelsen Polisarios banderoller, säger Lars Björk.

Han tog några bilder på demonstranterna och lämnade sedan platsen. Strax därpå kom en civilklädd polis fram, kontrollerade hans pass och bad honom försvinna. Kort därefter körde en polispatrull fram, slet in honom i piketbilen och förde honom till polisstationen. Polisen beslagtogs hans kamera, papper, pass och presskort och ställde frågor om vad han gjorde i El Aaiún och vem han var.

Polisen anklagade Lars Björk för att ha organiserat demonstrationen och för att ha uppviglat minderåriga. Han informeras också om att han skulle kunna bli

anklagad för samröre med Al-Qaida.

Nästa morgon kallades Lars Björk till polisstationen igen och fick förhörsprotokollen upplästa för sig. Han vägrade att skriva under protokollen, eftersom han ansåg att innehållet inte var korrekt.

Anklagelsen mot honom nu var att han arbetade illegalt i landet.

– Såvitt jag har förstått hade jag tillstånd att arbeta i Västsahara, säger Lars Björk.

Sådana överenskommelser gör de marockanska myndigheterna alltid muntligt. Det finns alltså inga papper att visa upp.

Senare på eftermiddagen och efter sju timmars förhör utan mat eller vila fick Lars Björk veta att han inte behövde skriva på några papper. De hade redan skickats iväg till domstolen. Han tvingades där-

efter att lämna Västsahara och placerades på en buss till Agadir i södra Marocko. Han hade då fått tillbaka sitt pass och presskort men inte kameranutrustningen med motiveringen att den skulle kunna behövas som bevismaterial i en domstol.

Framme i Agadir fick han veta att den marockanska nyhetsbyrå MAP hade publicerat ett telegram om att han anklagades för uppvigling och att han hade erkänt brottet.

Lars Björk fick då rådet av bland andra den svenska ambassaden att omedelbart lämna Marocko.

– Det blev ett charterflyg till Bryssel, berättar Lars Björk, som trots allt vill återvända till Västsahara.

– Det är ett bortglömt konfliktområde, vars befolkning förtjänar mer uppmärksamhet i medierna, säger han.

Reporters Without Borders har fördömt gripandet av journalisten.

EU-parlamentarikern Jens Holm (v) ställde omedelbart en fråga till EU-parlamentet om vad de tänkte göra för att garantera journalistens säkerhet. ”Tyvärr är den här typen av kränkningar vardag för den marockanska oppositionen och det förtryckta folket i Västsahara”, skrev Jens Holm.

Det svenska journalistförbundet protesterade i brev till den marockanska ambassaden i Stockholm mot behandlingen av Lars Björk och krävde att hans pass, presskort och utrustning skulle lämnas tillbaka.

Liberala ungdomsförbundet krävde att de marockanska myndigheterna skulle släppa journalisten. ”Det är ... ett led i ockupationsmaktens fortsatta taktik att

skrämma bort journalister från Västsahara...”.

Föreningen Västsahara krävde i ett brev att få veta hur det svenska utrikesdepartementet hade agerat för den svenska journalisten.

Två norska frilansjournalister, Anne Torhild och Radmund Steinsvag, har väntat i över ett år på svar på sin förfrågan till den marockanska ambassaden i Oslo om att få besöka El Aaiún. Att vägra besvara ansökan om ackreditation är en ny taktik från marockansk sida att försöka hålla oberoende journalister borta från de ockuperade delarna av Västsahara.

Lena Thunberg

Källor: TT, Reporters Without Borders, Journalisten